

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nałęczowie za rok 2022**

Nałęczów 2023 r.

Kierownik oraz pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie przedstawiają sprawozdanie podsumowujące działania realizowane na przestrzeni 2022 roku. Materiał pozwala podsumować szereg realizowanych przez Ośrodek przedsięwzięć, inicjatyw, projektów, a także pozwala na zaprezentowanie przyjętych i wdrożonych działań. Odzwierciedla stale rozbudowywaną ofertę wsparcia, rosnący potencjał kadry Ośrodka i otwartość do angażowania się w różnorodne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej.

Ośrodek skutecznie wykorzystuje narzędzia informatyczne (w tym takie rozwiązania jak E-PUAP i EMPATIA), dzięki którym mieszkańcy mogą wnioskować o przyznanie świadczeń w formie elektronicznej. Rozwiązania takie w znacznym stopniu ułatwiają mieszkańcom naszej gminy wnioskowanie o świadczenia.

Realizacja misji Ośrodka nie byłaby możliwa bez aktywnej polityki miasta, aktywnej współpracy z podmiotami zewnętrznymi (instytucjami, organizacjami), dzięki którym na terenie gminy podejmowane są działania mające na celu rozbudowywanie systemu wsparcia dla mieszkańców.

Działania Ośrodka zawsze wiążą się ze szczególną dbałością o jakość świadczonych usług, profesjonalizmem pracowników oraz stałym dostosowywaniem form wsparcia do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Dobrym przykładem dbałości, profesjonalizmu oraz dostosowywania form wsparcia do zmieniających się potrzeb jest to, że pracownicy tut. Ośrodka są wysoko oceniani, stale podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe oraz realizują projekty współfinansowane ze środków UE.

W 2017 r. tut. Ośrodek został wyróżniony przez Wojewodę Lubelskiego za całokształt działań realizowanych na polu szeroko rozumianej pomocy społecznej, podejmowanie innowacyjnych przedsięwzięć wspierających podstawową działalność statutową. W 2018 r. działalność Ośrodka została przedstawiona przez Lubelski Urząd Wojewódzki Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej jako przykład dobrych praktyk i inicjatora różnorodnych działań na rzecz osób uwikłanych w przemoc. W 2018 r. jeden pracownik Ośrodka został wyróżniony przez Wojewodę Lubelskiego, natomiast w 2019 r. takie wyróżnienie otrzymał kierownik oraz dwóch pracowników Ośrodka.

Kierownik oraz pracownicy Ośrodka wyróżnienie od Wojewody Lubelskiego otrzymali między innymi za profesjonalizm w wypełnianiu obowiązków służbowych, kreatywną postawę w rozwiązywaniu problemów społecznych gminy Nałęczów, realizację innowacyjnych projektów, życzliwość i osobiste zaangażowanie w działania na rzecz społeczności lokalnej.

Organizacja działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie

1. Ramy prawne działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie jest jednostką organizacyjną Gminy Nałęczów, nieposiadającą osobowości prawnej, finansowaną w formie jednostki budżetowej. Celem działalności Ośrodka jest doprowadzenie do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integrację ze środowiskiem, umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie wykonuje zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową w zakresie ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw m. in.:

- ✓ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2021, poz. 2268 z późn. zm.);
- ✓ ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023, poz. 390);
- ✓ ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2023, poz. 581);
- ✓ ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022, poz. 2230);
- ✓ ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jednolity Dz. U. z 2022, poz. 1577);
- ✓ ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz.U. z 2021, poz. 1744 z późn. zm.);
- ✓ ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020, poz. 1329 z późn. zm.);
- ✓ ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022, poz. 447 z późn. zm.);
- ✓ ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023, poz. 165);
- ✓ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023, poz. 172);
- ✓ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021, poz. 1249 z późn. zm.);
- ✓ ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity Dz.U. z 2022, poz. 2123);
- ✓ ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 z późn. zm.);

- ✓ ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1009 z późn. zm.);
 - ✓ ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297);
 - ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2021 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2556);
 - ✓ ustawa z dnia 21 czerwca 2021 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2021, z późn. zm.);
 - ✓ ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 1692 z późn. zm.);
 - ✓ ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 1967);
 - ✓ ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 2127);
 - ✓ ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 583);
 - ✓ ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 1)
- oraz innych ustaw, rozporządzeń i uchwał.

2. Ogólna analiza budżetu Ośrodka

	Dział	Rozdział	Wykonanie
Zadania własne:			
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	851	85154	148 007,30
Domy pomocy społecznej	852	85202	69 409,36
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	852	85205	11 668,78
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	852	85213	20 644,53
Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	852	85214	22 840,48
Dodatki mieszkaniowe	852	85215	15 593,36
Zasiłki stałe	852	85216	241 354,39
Ośrodki pomocy społecznej	852	85219	1 006 361,25
Usługi opiekuńcze i inne specjalistyczne usługi opiekuńcze	852	85228	73 666,48
Pomoc w zakresie dożywiania	852	85230	35 527,22
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	854	85415	13 928,92
Wspieranie rodziny	855	85504	74 648,47
Rodziny zastępcze	855	85508	31 783,91
Pozostała działalność	855	85595	1 420,30

Zadania zlecone:			
Świadczenia wychowawcze	855	85501	3 338 615,10
Świadczenia rodzinne, świadczenia z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	855	85502	3 773 826,45
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	852	85513	66 997,22
Ośrodki Pomocy Społecznej	852	85219	3 654,00
Pozostała działalność – dodatek osłonowy	852	85295	662 424,17
Pozostała działalność – dodatek węglowy, inne źródła ciepła	853	85395	3 865 369,80
Pozostała działalność – UKRAINA 300+	853	85395	169 523,49
Karta Dużej Rodziny	855	85503	1 401,17
Projekt pt. „Nałęczowska Akademia Seniora”	852	85295	169 033,83
Projekt pt. „MOST do aktywnej przyszłości”	853	85395	29 359,56
Projekt pt. „POMOST do zatrudnienia”	853	85395	29 358,64
Razem	-	-	13 875 418,18

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych umożliwiających im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Tut. Ośrodek podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka i pomocy społecznej.

1. Charakterystyka sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Ogółem ze wszystkich form pomocy społecznej w roku 2022 skorzystały 172 rodziny w których było 281 osób, w tym 113 rodzin korzystało wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej, w tych rodzinach było 193 osoby.

Gminę Nałęczów według stanu na dzień 31.12.2022 r. (dane Urzędu Miasta Nałęczów) zamieszkiwało 8694 osoby. Z dokonanej analizy wynika, że około 3 % ogółu mieszkańców gminy zostało objętych pomocą.

Liczba rodzin i osób objętych wsparciem

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Pomoc ogółem	172	281
w tym: pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej	113	193

W 2022 roku głównymi powodami przyznawania świadczeń były: niepełnosprawność (46 rodzin), ubóstwo: (37 rodzin) oraz bezrobocie (14 rodzin).

Poniższa tabela przedstawia strukturę powodów przyznawania pomocy społecznej, które określone są w ustawie o pomocy społecznej. Powody przyznawania świadczeń współwystępują ze sobą - w większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek, wobec tego nie sumują się.

Powody udzielania pomocy społecznej w 2022 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	37	55
Bezrobocie	14	32
Niepełnosprawność	46	67
Długotrwała lub ciężka choroba	4	4
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	6	18
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0
Alkoholizm	1	2
Narkomania	0	0

Przemoc w rodzinie	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia w rodzinie po opuszczeniu zakładu karnego	1	1
Bezdomność	0	0
Zdarzenia losowe	1	1
Kłęski żywiołowe i ekologiczne	0	0
Sieroctwo	0	0
Ochrona ofiar handlu ludźmi	0	0

Kryteria dochodowe uprawniające do udzielenia świadczeń:

1. kryterium dochodowe dla osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zgodnie z zapisem art. 8 ustawy o pomocy społecznej wynosi:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 776,00 zł,
- w przypadku osoby w rodzinie - 600,00 zł.

2. kryterium dochodowe dotyczące dożywiania dzieci w szkole oraz przyznawania świadczeń pieniężnych na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” wynosi 150% kryterium dochodowego tj.:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 1164,00 zł,
- w przypadku osoby w rodzinie - 900,00 zł.

Informacje dotyczące realizacji świadczeń przyznanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba wniosków o ustalenie pomocy	111
2.	Ogólna liczba decyzji administracyjnych, w tym:	168
2.1.	decyzje przyznające	95
2.2.	decyzje odmowne	1
2.3.	decyzje umarzające postępowania	12
2.4.	decyzje uchylające	6
2.5.	decyzje zmieniające	50

2.6.	inne decyzje m.in. uznające świadczenie za niezależnie pobrane dotyczące zwrotu nienależnie pobranego świadczenia	4
------	---	---

Informacje dotyczące podejmowanych przez pracowników socjalnych innych czynności czynności:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych, w tym:	253
1.1.	o udzielenie pomocy	209
1.2.	wywiadów u osób zobowiązanych do alimentacji	16
1.3.	wywiadów na potrzeby działu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	16
2.	Liczba posiedzeń Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, w których wzięli udział pracownicy socjalni	106
3.	udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nałęczowie	6
4.	wnioski o podjęcie działań do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5
5.	wydanych opinii/informacji dotyczących rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej	7
6.	wydanych opinii/informacji do Sądu	2
7.	Liczba zawartych kontraktów socjalnych	51

2. Świadczenia z pomocy społecznej

Większość świadczeń finansowych jest zadaniem własnym gminy, jednak część zadań jest nadal dofinansowywana z budżetu państwa w tym: zasiłki stałe i okresowe oraz pomoc w zakresie dożywiania.

2.1.Zasiłki stałe

Zasiłki stałe realizowane są w ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód lub dochód na osobę w rodzinie, jest niższy od kryterium dochodowego wynikającego z Ustawy o pomocy społecznej tj. 776,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 600,00 zł na osobę w rodzinie.

Wysokość zasiłku stałego jest ściśle uzależniona od posiadanego dochodu. Zasiłek stały przyznawany jest w wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem osoby lub rodziny. Maksymalna kwota zasiłku stałego od dnia 1 stycznia 2022 r. wynosi 719,00 zł, natomiast minimalna kwota wynosi 30,00 zł.

W 2022 r. zasiłek stały wypłacono 38 osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, w tym 3 osobom, które uzyskały prawo do świadczenia emerytalnego, jednak wysokość przyznanej emerytury nie przekroczyła kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania zasiłku stałego. Znaczna część osób pobierających zasiłki stałe to osoby samotne – 34, tylko 4 osoby to osoby, które wspólnie gospodarują z rodziną.

W 2022 r. wypłacono 416 świadczeń, na łączną kwotę 241 354,39 zł.

2.2.Składki zdrowotne

Osoby pobierające zasiłek stały, które nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, do którego zgłaszane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Opłata składek na ubezpieczenie zdrowotne jest świadczeniem z pomocy społecznej o charakterze niepieniężnym.

Składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłacono za 34 osoby pobierające zasiłki stałe, które nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu – na to świadczenie w 2022 r. wydatkowano 20 644,53 zł. Pozostałe osoby były ubezpieczone przez członków najbliższej rodziny, bądź posiadały ubezpieczenie z tytułu przyznanego świadczenia emerytalnego.

Dla porównania w 2021 r. na to świadczenie wydatkowano kwotę 17 680,80 zł.

Jak pokazuje powyższe, wydatki na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne w stosunku do roku poprzedniego wzrosły. Składka na ubezpieczenie zdrowotne ustalana jest procentowo od wysokości świadczenia i wynosi 9%.

2.3.Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe należą do zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Świadczenie to przysługuje osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 776,00 zł lub osoby w rodzinie tj. 600,00 zł. Wysokość zasiłku okresowego ustala się do wysokości różnicy między

kryterium dochodowym osoby lub rodziny, a dochodem tej osoby lub rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłki okresowe należą do świadczeń realizowanych w ramach zadań własnych, które finansowane są z dotacji z budżetu państwa.

W 2022 r. Ośrodek na zasiłki okresowe wydatkował kwotę 11 946,88 zł, która w całości finansowana była z dotacji celowej budżetu państwa. Zasiłek okresowy w 2022 r. przyznano 8 rodzinom, którym wypłacono łącznie 26 świadczeń. Dla porównania w 2021 r. Ośrodek na zasiłki okresowe wydatkował kwotę 29 445,08zł, tę pomoc przyznano 21 rodzinom, którym wypłacono 75 świadczeń.

Liczba udzielonych świadczeń z podziałem na główne powody ich udzielenia:

Powód przyznania zasiłku okresowego	2021	2022
Bezrobocie	18	7
Niepełnosprawność	2	2
Długotrwała lub ciężka choroba	0	0
Inny powód	1	0

2.4.Zasiłki celowe

Zasiłki celowe należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zasiłek celowy stanowi jednorazowe świadczenie socjalne przyznane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych tj. między innymi na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zasiłek celowy przysługuje osobom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Osobom o dochodach przekraczających ww. kryterium, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie ma charakteru obowiązkowego.

W 2022 r. zasiłek celowy przyznano 13 rodzinom, w których gospodarowało łącznie 23 osoby, na łączną kwotę 5 293,60 zł.

Zasiłki celowe w 2022 r. przyznawane były głównie na zakup żywności, opału, środków czystości, zakup leków, opłatą rachunków za energię elektryczną, wykonanie prac remontowych itp. Wysokość kwot jednorazowych zasiłków celowych jest uznaniowa i zależy od sytuacji rodzinnej i finansowej osób ubiegających się o przyznanie świadczenia.

W 2022 r. tut. Ośrodek przyznał też 1 rodzinie zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – silnych wiatrów, w kwocie 4500,00 zł.

Świadczenie było wypłacone na wykonanie prac naprawczych budynku mieszkalnego tj. części dachu oraz komina.

2.5. Zasiłki celowe specjalne

Osobom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie ma charakteru obowiązkowego. Zasiłki te należą do zadań własnych gminy.

Zasiłki celowe specjalne przyznawane są osobom lub rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W 2022 r. przyznano 2 świadczenia dla 2 rodzin, w których gospodarowało 9 osób, na łączną kwotę 1 100,00 zł.

Zasiłki te przyznane zostały na niezbędne potrzeby bytowe m.in. na zakup opału na zimę, żywności, opłatę faktury za energię elektryczną, zakup bojlera.

2.6. Pomoc w postaci udzielania tymczasowego schronienia

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W 2021 r. ze wsparcia tut. Ośrodka w formie udzielenia schronienia skorzystała 1 osoba na łączną kwotę 6 129,29 zł. Ośrodek skierował osobę potrzebującą do instytucji, z którą zawarł w tym zakresie porozumienie tj. do Schroniska dla Osób Bezdomnych w Puławach.

W 2022 r. Ośrodek nie udzielał schronienia żadnej osobie.

2.7. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Tut. Ośrodek realizuje ten obowiązek w sytuacjach, gdy osoba zmarła była osobą samotną i nie posiadała osób bliskich, które mogłyby ten pochówek zorganizować. W 2021 r. sprawiono pogrzeb dla 3 osób, wydatkowano na ten cel 11 987,40 zł.

W 2022 r. tut. Ośrodek nie wydatkował środków na ten cel.

2.8. Program wieloletni "Posilek w szkole i w domu"

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie realizował Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, którego celem jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym. Ośrodek realizował działania zapewniające pomoc w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia w postaci produktów żywnościowych.

Ogólny koszt realizacji Programu w 2022 roku wyniósł 35 527,22 zł, w tym kwota dotacji 21 316,33 zł oraz środki własne 14 210,89 zł.

Udział środków z budżetu państwa wynosi 60 %, natomiast środków własnych gminy 40%.

W roku 2022 Programem objęto 45 osób, dla porównania w roku 2021 objęto programem 61 osób.

Pomoc przyznawana była w formie posiłków oraz świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności tym rodzinom, w których dochód nie przekraczał 150 % odpowiedniego kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej. Pomoc w zakresie dożywiania przyznawana była osobom, których dochód nie przekraczał kwoty 900,00 zł na osobę w rodzinie lub 1 164,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej.

Opłacono łącznie 628 posiłków dla 9 dzieci na kwotę 3 177,22 zł.

Zgodnie z Programem w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek dyrektorów szkół dożywiane mogły być dzieci potrzebujące pomocy, bez przeprowadzania postępowania administracyjnego i wydawania decyzji administracyjnych. Zgodnie z przepisami liczba tych dzieci nie może przekroczyć 20 % ogólnej liczby dożywianych dzieci. W 2022 r. nie wydatkowano środków na ten cel.

Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży realizowana była w 2022 r. w niżej wymienionych placówkach i instytucjach:

- a) Przedszkolu im. A. Żeromskiego w Nałęczowie /dla dzieci przedszkolnych/
- b) Szkole Podstawowej w Sadurkach
- c) Szkole Podstawowej w Nałęczowie
- d) Stołówce w „Starej Aptece”.

Analizując wydatki poniesione na opłatę posiłków dla dzieci i młodzieży zauważyła się wyraźny spadek spowodowany nauką zdalną, realizowaną w I półroczu roku 2022. Rodziny, którym przyznano posiłki dla dzieci i młodzieży w związku z brakiem możliwości spożywania posiłków w szkole zostały objęte wsparciem finansowym na zakup żywności.

Zasiłki na zakup żywności lub posiłku w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r. otrzymało 26 rodzin, w których gospodarowało 43 osoby, zrealizowano łącznie 106 świadczeń, na łączną kwotę 32 350,00 zł.

2.9.Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze, jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, świadczone były osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione z powodu samotności lub braku możliwości zapewnienia jej przez rodzinę. Usługi obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wymiar oraz zakres usług ustalany jest indywidualnie i uzależniony jest od sytuacji oraz stanu zdrowia osoby. Wysokość odpłatności za godzinę usług opiekuńczych uzależniona jest od dochodu osoby i ustalona jest w Uchwale Rady Miejskiej w Nałęczowie.

Usługi opiekuńcze realizowane były przez 7 opiekunek zatrudnionych na podstawie umów zlecenie przez tut. Ośrodek.

Odpłatność za godzinę usług wynosiła w 2022 r. 24,08 zł, w ciągu roku zrealizowano 3176 godzin usług.

Ogółem w 2022 r. pomocą w formie usług opiekuńczych objęto 8 osób na kwotę 73 666,48 zł. Dochody z tytułu odpłatności ponoszonej przez podopiecznych za w/w usługi wyniosły 27 421,10 zł.

Dla porównania Ośrodek w 2021 r. zrealizował 3437 godzin usług, którymi było objętych 7 osób.

Pomimo starzenia się społeczeństwa liczba osób wymagających wsparcia utrzymuje się na podobnym poziomie. Spowodowane jest to świadczoną przez pracowników socjalnych pracą socjalną oraz współpracą z rodzinami osób starszych mającą na celu wsparcie i mobilizowanie rodziny w zapewnieniu opieki we własnym zakresie.

2.10. Domy Pomocy Społecznej

Rok	Liczba osób przebywających w DPS	Kwota wydatkowana na ten cel
2020	3	72 913,35 zł
2021	1	28 222,91 zł
2022	2	68 409,36 zł

Wzrost wysokości wydatków na pobyt pensjonariuszy spowodowany był koniecznością umieszczenia w domu pomocy społecznej kolejnego mieszkańca gminy.

Jeden mieszkaniec umieszczony był w DPS w Bramkach, drugi zaś w DSS w Miechowie.

Za osoby umieszczone po 1 stycznia 2004 roku w myśl art. 61 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Mieszkaniec domu wnosi opłatę w kwocie stanowiącej 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu. Opłata ta jest wnoszona bezpośrednio do domu pomocy społecznej, w którym dana osoba przebywa.

Małżonek, zstępni przed wstępnymi opłatę za pobyt członka rodziny w DPS wnoszą zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
- 2) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Gmina, z której osoba została skierowana do DPS ponosi odpłatność w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i osoby zobowiązane. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dopłaca do pobytu mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej. Dopłaty te są zróżnicowane, w zależności od typu domu i wysokości miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych DPS, do których są kierowani mieszkańcy. W przypadku jednej osoby skierowanej do DSS członek rodziny partycypuje w kosztach utrzymania tego mieszkańca. W 2022 r. dochody z tytułu częściowej odpłatności za pobyt mieszkańca w DPS wyniósł 18 000,00 zł.

2.11. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Na mocy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych gminie z zakresu administracji państwowej należy wydawanie decyzji w sprawach świadczeniobiorców, innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i rodzinnej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, jest decyzja (wójta, burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Decyzja wydawana jest na okres 90 dni.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nie wydawał decyzji w powyższym zakresie, natomiast w 2022 r. wydał 1 decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2.12. Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych

Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę. Udzielenie tego rodzaju świadczenia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Zadanie to jest w całości pokrywane z budżetu państwa. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie w 2022 r. wypłacił wynagrodzenie dla 1 opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej na kwotę 3 600,00 zł, poniesiono również koszty obsługi zadania w kwocie 54,00 zł.

2.13. Wydatki gminy na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej

W poprzednich latach finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej było obowiązkiem powiatu. Od 2013 r. to Gmina Nałęczów ponosi część wydatków związanych z pobytom dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej.

Rok	Wydatkowana kwota na ten cel	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
2020	56 217,40 zł	11
2021	27 475,06 zł	9
2022	31 783,91 zł	13

Do zadań własnych Gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej – średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W chwili obecnej wszystkie dzieci przebywają w spokrewnionych rodzinach zastępczych, w związku z tym koszty utrzymania nie są tak wysokie, jak w przypadku umieszczenia dzieci w placówkach.

W 2021 r. w pieczy zastępczej przebywało 9 dzieci, natomiast w 2022 r. – 13 dzieci.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, WYCHOWAWCZE, POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW, POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW, KARTA DUŻEJ RODZINY, POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH, DODATKI MIESZKANIOWE ORAZ ZAŚWIADCZENIA DO PROGRAMU CZYSTE POWIETRZE

1. Świadczenia rodzinne

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w roku 2022 wypłacono łączną kwotę 3 106 032,38 zł, na którą składają się zasiłki rodzinne z dodatkami oraz świadczenia opiekuńcze.

Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania zasiłku rodzinnego nie uległo zmianie od 2016 r. i wynosiło 674,00 zł na osobę, a w przypadku wychowywania w rodzinie dziecka niepełnosprawnego dochód rodziny nie mógł przekroczyć 764,00 zł na osobę.

Informacje dotyczące realizacji zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami	260
2.	Ogólna liczba decyzji administracyjnych, w tym:	399
2.1.	decyzje przyznające	349
2.2.	decyzje odmowne	2
2.3.	umorzenie postępowania	0
2.4.	decyzje uchylające	18
2.5.	decyzje zmieniające	7
2.6.	decyzje żądające zwrotu	2

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 roku przedstawiała się następująco:

Lp	Rodzaj świadczeń	Wysokość świadczenia	Liczba rodzin uprawnionych	Liczba wypłaconych świadczeń	Łączna kwota wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny	95 zł na dziecko do 5-go roku życia; 124 zł na dziecko powyżej 5-go roku życia do 18- go roku życia oraz 135 zł na dziecko powyżej 18-go roku życia do 24-go roku życia	119	3336	380 069,00 zł
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	1000,00 zł	34	34	34 000,00 zł
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania	400,00 zł	7	73	27 780,00 zł

	z urlopu wychowawczego				
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	193,00 zł	12	170	28 597,00 zł
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90 zł dla dziecka do 5 roku życia, 110 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia	23	270	28 936,08 zł
6.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł	40	795	71 847,06 zł
7.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł	114	382	19 754,26 zł
8.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113 zł jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła, 69 zł, jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły	45	588	40 704,28 zł
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się	1000,00 zł	34	34	34 000,00 zł

	dziecka				
10.	Świadczenie rodzicielskie	1000,00 zł	13	157	142 519,00 zł

Od 1 stycznia 2016 roku w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczenia przyznawane są w niepełnej wysokości według zasady „złotówka za złotówkę”.

Zasada ta obowiązuje w dalszym ciągu. W roku sprawozdawczym tut. Ośrodek przyznał pomoc zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę” na łączną kwotę 20 602,38 zł, w ramach której wypłacono 590 świadczeń.

Średnio miesięcznie z zasiłku rodzinnego i dodatków korzystało 119 rodzin, w tym:

- 28 rodzin z 1 dzieckiem,
- 49 rodziny z 2 dzieci,
- 26 rodzin z 3 dzieci,
- 16 rodzin z 4 i więcej dzieci.

Świadczenia opiekuńcze w tym:

Informacje dotyczące realizacji świadczeń opiekuńczych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba wniosków o ustalenie prawa do świadczeń opiekuńczych	69
2.	Ogólna liczba decyzji administracyjnych, w tym:	154
2.1.	decyzje przyznające	114
2.2.	decyzje odmowne	11
2.3.	umorzenie postępowania	0
2.4.	decyzje uchylające	6
2.5	decyzje zmieniające	73

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia	Liczba rodzin uprawnionych	Liczba wypłaconych świadczeń	Łączna kwota wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	215,84 zł	225	2 831	611 043,00 zł

2.	Świadczenie pielęgnacyjne	2119,00 zł	69	804	1 696 416,00 zł
3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	620,00 zł	2	24	14 880,00 zł
4.	Zasiłek dla opiekuna	620,00 zł	1	12	7 440,00 zł

Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne w 2022 r.

Lp.	Rodzaj składki	Liczba osób uprawnionych	Liczba składek	Łączna kwota opłaconych składek
1.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne	52	633	367 005,00 zł
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne	26	343	64 802,00 zł
3.	składki opłacane do KRUS dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	1	12	1 275,00 zł
4.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	2	24	4 095,00 zł
5.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	1	12	670,00 zł
6.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby	1	12	2 047,00 zł

	pobierające zasiłek dla opiekuna			
7.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	0	0	0,00

2. Świadczenie wychowawcze - Program Rodzina 500+

Od 1 kwietnia 2016 roku do 31 maja 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane było świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko. Do końca maja 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił świadczenie wychowawcze dla 814 rodzin. Całkowita kwota wypłaconego świadczenia to 3 327 421,00 zł.

3. Pomoc osobom uprawnionym do alimentów - fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Dodatkowo rodzina ubiegająca się o to świadczenie nie może przekraczać progu dochodowego na osobę w rodzinie wynoszącego od 01.10.2020 r. 900,00 zł. Przed tym dniem kryterium dochodowe uprawniające do skorzystania z tego świadczenia wynosiło 800,00 zł. Ponadto poczynając od ubiegłego okresu świadczeniowego organ ma możliwość zastosowania mechanizmu złotówka za złotówkę przy niewielkim przekroczeniu kryterium dochodowego, podobnie jak ma to miejsce w świadczeniach rodzinnych - w 2022 roku przypadek taki wystąpił w 3 rodzinach. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2021 i 2022 przedstawiała się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok
1.	Liczba wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego	26	24

2.	Ogólna liczba decyzji administracyjnych, w tym:	37	28
2.1.	decyzje przyznające	34	25
2.2.	decyzje odmowne	0	0
2.3.	decyzje zmieniające	1	1
2.4.	decyzje uchylające	2	3
2.5.	decyzje żądające zwrotu	0	0
2.6.	umorzenie postępowania	0	0

Rok	Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia	Liczba rodzin uprawnionych	Liczba wypłaconych świadczeń	Liczba dzieci na które wypłacane jest świadczenie	Łączna kwota wypłaconych świadczeń
2021	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	do 500,00 zł	22	459	38	192 620,64 zł
2022	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	do 500,00 zł	19	398	33	154 968,94 zł

4. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W bazie Ośrodka w 2021 r. figurowało 77 dłużników alimentacyjnych, z czego 38 to dłużnicy z terenu Gminy Nałęczów. Natomiast w 2022 r. liczba ta uległa zmianie na 73 dłużników alimentacyjnych, z czego 36 to dłużnicy z terenu Gminy Nałęczów. Dłużnikiem alimentacyjnym, w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jest osoba zobowiązana na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja okazała się bezskuteczna. Organem właściwym dłużnika jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika wykonuje poniżej wymienione czynności:

- 1) po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika, organ dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny oraz przyjmuje oświadczenie majątkowe,

- 2) przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji, w szczególności ustalone w wywiadzie i oświadczeniu majątkowym,
- 3) podczas wywiadu upoważniony pracownik ustala, z jakich powodów dłużnik nie wywiązuje się z zobowiązań, jeżeli powodem jest brak zatrudnienia organ dłużnika - zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, informuje właściwy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,
- 4) w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia, organ właściwy dłużnika wydaje decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się, składa wniosek do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego to 109 242,51 zł, w tym:

- przekazane na dochody budżetu państwa 84 352,01 zł,
- przekazane na dochody własne gminy wierzyciela i dłużnika (gmina Nałęczów) 24 890,50 zł,
- odsetki 47 016,22 zł.

Pomimo nadal panującej sytuacji zagrożenia epidemicznego w kraju stopa zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za rok 2022 wyniosła 70,49%, co oznacza znaczny wzrost w porównaniu do roku poprzedniego i kształtowała się powyżej średniej wojewódzkiej i krajowej (stopa zwrotu za rok 2021 wyniosła 62,58%, średnia dla województwa lubelskiego 55,47%, natomiast dla kraju 49,8%).

5. Pomoc materialna dla uczniów

Przyznanie i wypłatę pomocy materialnej dla uczniów reguluje ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Od 2015 r. na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Nałęczowie te świadczenia wypłacane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

1. stypendium szkolne
2. zasiłek szkolny

Stypendium szkolne

Prawo do pomocy materialnej o charakterze socjalnym przysługuje uczniom zamieszkałym na terenie gminy Nałęczów (bez względu na miejsce pobierania nauki)

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych, do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie: świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

Podstawową przesłanką otrzymania przez ucznia stypendium szkolnego jest trudna sytuacja materialna, w jakiej ten uczeń się znajduje, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż 600,00 zł i jest ona ustalana na zasadach określonych w art. 8 ust. 3-13 ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Informacje dotyczące realizacji świadczeń:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba wniosków	12
2.	Ogólna liczba decyzji administracyjnych, w tym:	
2.1.	decyzje przyznające	12
2.2.	decyzje odmowne	0
2.3.	umorzenie postępowania	0

2.4.	decyzje uchylające	0
2.5.	decyzje wygaszające	0
2.6.	decyzje zmieniające	12

W 2022 r. stypendia pobierało łącznie 17 uczniów, w tym:

- 11 uczniów ze szkół podstawowych,
- 6 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych.

W 2022 r. nie wypłacano natomiast zasiłków szkolnych.

Wypłata stypendiów szkolnych dokonywana jest w dwóch transzach.

W 2022 r. stypendia szkolne zostały wypłacone na łączną kwotę 13 928,92 zł, w tym z dotacji 11 143,13 zł, wkład własny na realizację zadania wyniósł 2 785,79 zł, co stanowiło 20% całej kwoty wypłaconych świadczeń.

Minimalny procent wkładu własnego jaki ma obowiązek ponieść gmina to 20%.

6. Karta Dużej Rodziny

Zadanie realizowane było zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny.

W ramach tego zadania w 2022 roku 83 rodzinom wydano 200 Kart Dużej Rodziny w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej. Od stycznia 2019 r. wprowadzona została możliwość wnioskowania o Kartę Dużej Rodziny dla rodziców, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci. Takich wniosków w naszej gminie w 2022 r. złożono 70.

Szczegółowe kwestie związane z tym zadaniem zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok
1.	Wnioski rodzin wielodzietnych o przyznanie Karty Dużej Rodziny lub wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny, z tego:	21	87
1.1	Dla rodzin wielodzietnych występujących po raz pierwszy o wydanie Karty Dużej Rodziny, składających się wyłącznie z rodziców	7	70
1.2	Dla rodzin wielodzietnych występujących po raz pierwszy o wydanie Karty	15	17
1.1.1.	dla nowego członka rodziny wielodzietnej będącej już w programie	1	2

1.1.2.	dla osoby ubiegającej się o przedłużenie terminu ważności Karty	2	1
1.1.3.	dla których zamówiono duplikat Karty	0	2
1.1.4.	Zmiana karty z uwagi na zmianę danych w niej zawartych	0	0
	zakończonych wydaniem decyzji odmownej	0	0
2.	Liczba rodzin, którym wydano Karty Dużej Rodziny	19	83
3.	Liczba zamówionych Kart Dużej Rodziny	69	194
4.	Liczba anulowanych kart	0	0
5.	Liczba unieważnionych kart	0	2

Jak wskazują powyższe dane liczba rodzin, które wnioskowały o wydanie karty znacznie wzrosła.

Wykaz zniżek zamieszczony jest na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej www.mpips.gov.pl, a także na stronach <https://www.gov.pl/web/rodzina/karta-duzej-rodziny-ogolne> oraz <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/kdr>. Wykaz ten jest na bieżąco rozszerzany i aktualizowany.

7. Jednorazowe świadczenie w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie realizuje ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach realizacji ustawy przyznawane jest jednorazowo świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą.

W 2021 r. tut. Ośrodek wypłacił dwa świadczenia w wysokości 8 000,00 zł. Od wejścia w życie powyższej ustawy tj. od 2017 r. ośrodek wypłacił 5 świadczeń na łączną kwotę 20 000,00 zł. Natomiast w roku 2022 tut. Ośrodek nie realizował tego zadania w związku z tym, że nie wpłynął żaden wniosek o wypłatę tego świadczenia.

8. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

W lutym 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przejął od Urzędu Miejskiego realizację zadań w zakresie przyznawania i wypłaty dodatków mieszkaniowych i energetycznych. Zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych, dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie, średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie: jednoosobowym 40%, wieloosobowym 30% przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Warunkiem przyznania dodatku mieszkaniowego jest również powierzchnia normatywna zajmowanego lokalu w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego. Dodatek mieszkaniowy ma na celu częściowe pokrycie wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania. Tutejszy Ośrodek w 2022 r. wypłacił 160 dodatków, dla 8 rodzin na łączną kwotę 15 593,36 zł.

9. Program „Czyste Powietrze”

Od roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadanie polegające na wydawaniu zaświadczeń o wysokości dochodu gospodarstwa domowego przypadającego na członka rodziny do tzw. programu „Czyste powietrze”, który realizowany jest przez Ministerstwo Ochrony Środowiska na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Tutejszy Ośrodek w 2022 r. wydał w ramach tego zadania 22 zaświadczenia. Do wniosków złożonych od 1 stycznia do 31 lipca 2022 r. weryfikowane dochody dotyczyły 2020 roku, natomiast do wniosków złożonych od 1 sierpnia do końca 2022 roku, weryfikowane dochody dotyczyły 2021 r.

10. Dodatek osłonowy

Od stycznia 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał do realizacji nowe zadanie, zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, który został wprowadzony w celu zrekompensowania wzrostu kosztów energii elektrycznej, cen gazu i żywności, w ramach Rządowej Tarczy Antyinflacyjnej. Wnioski o wypłatę dodatku osłonowego, można było składać od 1 stycznia do 31 października 2022 r. W ramach dodatku osłonowego, zastosowanie miało kryterium dochodowe, które wyniosło 2.100,00 zł dla gospodarstw domowych jednoosobowych i 1.500,00 zł na osobę w gospodarstwach domowych wieloosobowych.

Na dzień 31.10.2022 r. liczba złożonych wniosków wynosiła 1036, na podstawie których wypłacono 983 świadczenia na łączną kwotę 649 442,65 zł, natomiast 52 wnioskodawców otrzymało decyzje odmowne.

11. Dodatek węglowy

Dofinansowanie do zakupu węgla, czyli dodatek węglowy, został wprowadzony ustawą o dodatku węglowym z dnia 5 sierpnia 2022 roku. Od dnia 17 sierpnia 2022 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nałęczowie można było składać wnioski o wypłatę dodatku węglowego w wysokości 3000 złotych jednorazowo dla gospodarstwa domowego. Dodatek węglowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Główne założenia ustawy o dodatku węglowym mówiły, że przez gospodarstwo domowe rozumie się osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe). Natomiast przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego.

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, dodatek ten przyznawany był wnioskodawcy, który złożył taki wniosek jako pierwszy. Dodatek węglowy nie przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, na potrzeby którego zostało zakupione paliwo stałe, po cenie i od przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw. Na potrzeby składania wniosków o wypłatę dodatku węglowego przyjmowało się, że jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego.

Wniosek o wypłatę dodatku węglowego można było składać w terminie do dnia 30 listopada 2022 r., natomiast te złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawiane były bez rozpoznania. Dodatek węglowy wypłacany był w terminie do miesiąca od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę. Wniosek o wypłatę dodatku węglowego można było składać w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej ten wniosek, na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę dodatku węglowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej wniosek ten należało opatrzyć kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub uwierzytelnić z wykorzystaniem profilu zaufanego.

Ośrodek dokonywał weryfikacji wniosku o wypłatę dodatku węglowego, w szczególności w zakresie zgłoszenia lub wpisania głównego źródła ogrzewania w centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Przyznanie dodatku węglowego nie wymagało wydania decyzji. Natomiast

odmowa przyznania dodatku węglowego, uchylenie oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku węglowego wymagało wydania decyzji. Ośrodek przysyłał wnioskodawcy informację o przyznaniu dodatku węglowego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej, o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku o wypłatę dodatku węglowego. W przypadku gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej we wniosku o wypłatę dodatku węglowego, Ośrodek odbierając ten wniosek od wnioskodawcy, informował go o możliwości osobistego odebrania od tego organu informacji o przyznaniu dodatku węglowego. Nieodebranie informacji o przyznaniu dodatku węglowego nie wstrzymywało wypłaty tego dodatku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie rozpatrzył w okresie od 17 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. 1187 wniosków na łączną kwotę wypłat 3 561 000 zł oraz w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 28 lutego 2023 r. – 71 wniosków na łączną kwotę wypłat 231 000 zł. Łączna liczba złożonych wniosków na dodatek węglowy wyniosła 1670 w tym wniosków rozpatrzonych pozytywnie 1258 oraz 309 wniosków pozostawionych bez rozpoznania i umarzających postępowanie oraz 103 decyzje odmowne.

12. Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania w zakresie przyznawania i wypłaty dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego było:

- 1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- 2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- 3) kocioł olejowy

- zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił:

- 1) 3000 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna

kawałkowego;

2) 1000 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;

3) 500 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;

4) 2000 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

Wnioski o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych przyjmowane były do dnia 30 listopada 2022 r., natomiast te złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawiało się bez rozpoznania.

Łącznie do tut. Ośrodka wpłynęły 173 wnioski, z czego tutejszy Ośrodek w 2022 r. wypłacił 132 dodatki na łączną kwotę 230 000 zł. Decyzji umarzających postępowanie administracyjne w 2022 r. było 18, a decyzji odmownych 1. Pozostałe 22 wnioski rozpatrzone zostały w roku 2023.

13. Dodatek elektryczny

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie w zakresie przyznawania i wypłaty dodatków elektrycznych zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Dodatek elektryczny przysługiwał odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w rozumieniu art. 3 pkt 13b ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną, i źródło to zostało zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

W przypadku gdy gospodarstwo domowe zamieszkiwało pod adresem zamieszkania, w którym była wykorzystywana energia elektryczna pochodząca z mikroinstalacji, w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, która była rozliczana zgodnie z zasadami określonymi w art. 4 tej ustawy, dodatek elektryczny nie przysługiwał.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten był wypłacany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Pozostałe wnioski pozostawiało się bez rozpoznania.

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, dodatek ten był przyznawany wnioskodawcy, który złożył taki wniosek jako pierwszy.

Dodatek elektryczny nie przysługiwał gospodarstwom domowym, objętym pozytywnie rozpatrzonym wnioskiem o wypłatę dodatku węglowego oraz o wypłatę dodatku, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego wynosił 1000 zł. W przypadku gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek elektryczny wynosił 1500 zł.

Wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego przyjmowane były w terminie od dnia 1 grudnia 2022 r. do dnia 1 lutego 2023 r., natomiast te złożone po dniu 1 lutego 2023 r. pozostawiało się bez rozpoznania.

Dodatek elektryczny wypłacano w terminie do dnia 31 marca 2023 r.

W 2022 r. przyjęto 3 wnioski, które zostały rozpatrzone w 2023 r.

INNE DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W NAŁĘCZOWIE

1. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie w 2016 r. po raz pierwszy przystąpił do realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - Podprogram 2016 jako organizacja partnerska. Porozumienie dotyczące realizacji programu operacyjnego Pomoc żywnościowa zawarte było z Fundacją Bank Żywności z siedzibą w Lublinie, a od czasu realizacji Podprogramu 2020 z Polskim Czerwonym Krzyżem z siedzibą w Lublinie. Podprogram 2021 realizowany był w roku 2022 r.

Z pomocy żywnościowej w formie paczki żywnościowej korzystały osoby spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj. w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego. Z powyższego wsparcia mogły korzystać osoby i

rodziny, które nie przekraczały 220% kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie tj.:

- 1 707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej;
- 1 320,00 zł dla osoby w rodzinie.

W ramach Podprogramu 2021 do pomocy zakwalifikowano 187 osób, pozyskano 4 345,88 ton żywności, na łączną kwotę 23 370,77 zł.

Osoby potrzebujące w ramach programu otrzymały bezpłatne artykuły spożywcze:

- warzywne i owocowe (groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe),
- skrobiowe (makaron jajeczny świderki),
- mleczne (mleko UHT),
- mięsne (szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, filet z makreli w oleju),
- cukier (cukier biały),
- tłuszcze (olej rzepakowy).

W 2022 roku działaniem towarzyszącym podczas realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa - Podprogram 2021 były warsztaty dietetyczne, skierowane dla podopiecznych Programu. Warsztaty dietetyczne zorganizowano pod nazwą: „Jak ugotować smaczny posiłek bez wydawania fortuny”. Warsztaty odbyły się 27 czerwca 2022 r. w siedzibie Świetlicy Środowiskowej „Dziecięca Alternatywa” w Nałęczowie. W kursie uczestniczyło 15 osób objętych pomocą żywnościową.

2. Asystent rodziny

W 2022 r. Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznej pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. Realizacja zadań z zakresu asystentury rodzinnej stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby korzystających z pomocy Ośrodka mieszkańców gminy. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej i funkcjonowania rodzin, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich i wychowawczych. Adresatami usługi są rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, gotowe do rozwiązywania swojej trudnej sytuacji i współpracujące z pracownikiem socjalnym, posiadające mocne strony pozwalające rozwiązać zidentyfikowane problemy przy wykorzystaniu posiadanych możliwości i zasobów, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Praca asystenta z rodziną ma również na celu przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, a w przypadku kiedy jest podejmowana z rodziną z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej ma na celu nabycie przez rodziców umiejętności i

prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz powrót do domu rodzinnego.

Asystent rodziny kształtuje i poszerza zakres wiedzy umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w formie zajęć warsztatowych i wsparcia indywidualnego w zależności od potrzeb i możliwości członków rodziny.

Od 2021r. asystent rodziny realizował cykl warsztatów profilaktycznych dla rodzin „Jak mówić by dzieci nas słuchały, jak słuchać by dzieci do nas mówiły”. Cykl obejmował 7 spotkań i był kontynuowany w 2022 r.

Tut. Ośrodek asystenta rodziny zatrudnia od marca 2015 r. Zatrudnienie asystenta rodziny jest zadaniem obowiązkowym, odbywa się na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowym, w wymiarze pełnego etatu.

Przekrój rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny:

	2022 rok
Liczba rodzin wg stanu na dzień 31.12. każdego roku objętych pomocą	4
Liczba nowych rodzin	0
Liczba rodzin z którymi kontynuowano pracę	4
Liczba rodzin z którymi zakończono pracę	0
Liczba osób w tych rodzinach	14
Liczba dzieci w tych rodzinach	8

3. Działalność Świetlicy Środowiskowej „Dziecięca Alternatywa”

Świetlica środowiskowa „Dziecięca Alternatywa” prowadzona jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie. W 2022 r. w okresie nauki szkolnej działała od godziny 11.00 do godz. 19.00, natomiast w okresie wakacji od 8.30 do 15.30.

W ciągu całego roku 2022 z pomocy Świetlicy Środowiskowej skorzystało 44 dzieci.

Poniższa tabela ukazuje podział organizacyjny wg godzin w 2022 r. w Świetlicy Środowiskowej „Dziecięca Alternatywa”.

GODZINA	AKTYWNOŚCI
8:30-11:00	Zajęcia tematyczne połączone z częścią terapeutyczną (plastyczne, kulinarne, profilaktyczne, taneczne kreatywne, ruchowe, zajęcia sportowe, relaksacyjne itp.)
11:00-12:00	Drugie śniadanie
12:00-13:30	Zajęcia tematyczne, zabawy własne, gry planszowe, rozmowy kierowane.
13:30-15:30	Seans filmowy

Dzieci i młodzież brała udział w wielu zajęciach tematycznych:

- warsztaty plastyczne np. „Nałęczów oczami dzieci”, „Ja za 20 lat”, „Dzieci w Powstaniu Warszawskim”,
- warsztaty kreatywne np. „Budujemy świat w słoiku”, „Martwa natura”,
- warsztaty kulinarne np. przygotowywanie gofrów, naleśników, sałatki owocowej,
- warsztaty profilaktyczne np. dotyczące złości i trudnych emocji, na temat złego traktowania zwierząt,
- warsztaty taneczne, np. nauka tańców Zumba, Belgijka,
- warsztaty relaksacyjne,
- zajęcia sportowe,
- seanse filmowe.

Celem pracy Świetlicy Środowiskowej „Dziecięca Alternatywa” w Nałęczowie jest zapewnienie osobom uczęszczającym na zajęcia efektywnego korzystania z czasu wolnego w godzinach popołudniowych, tak aby wspierać ich wszechstronny rozwój, zainteresowania, uzdolnienia i umiejętności z uwzględnieniem misji szkoły. Celem Świetlicy jest zapewnienie

kompleksowej pomocy dzieciom i młodzieży pochodzącej z rodzin funkcyjnych, dysfunkcyjnych, wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego dziecka, kształtowanie pozytywnych postaw i wartości oraz umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie.

W świetlicy są realizowane zadania takie jak :

- Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji poprzez pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych osób.
- Motywowanie wychowanków mających trudności w nauce do systematycznego odrabiania prac domowych w świetlicy środowiskowej w celu nadrobienia zaległości, pod okiem specjalistów.
- Utrwalanie zasad i norm obowiązujących w świetlicy środowiskowej.
- Dbanie o dobrą współpracę z rodzicami.
- Współdziałanie ze środowiskiem lokalnym.
- Pozyskiwanie nowych wychowanków świetlicy środowiskowej.
- Rozwijanie zainteresowań uczestników zajęć świetlicowych, np.: muzycznych, teatralnych i sportowych.
- Opieka, pomoc i rada w każdej sytuacji, która przysparza wychowankom istotnych trudności.
- Organizowanie nauki i właściwej pomocy w zdobywaniu i utrwalaniu wiedzy.
- Organizowanie samorządności świetlicowej i współodpowiedzialności za dobro wspólne.
- Wdrażanie zachowań w kierunku prawidłowego pełnienia ról społecznych;
- Eliminowanie zaburzeń zachowań.
- Pomoc w odrabianiu zadań domowych, przygotowywanie do sprawdzianów, kartkówek.
- Zapewnianie wychowankom aktywnego wypoczynku, dbanie o ich rozwój fizyczny poprzez zajęcia sportowe na sali sportowej, placu zabaw oraz na boisku osiedlowym.
- Wyrabianie nawyków dbania o własne zdrowie (higiena osobista, właściwe odżywianie).
- Wskazywanie czynników wpływających pozytywnie i negatywnie na zdrowie i rozwój podopiecznych.

W świetlicy podopieczni otrzymują fachową, systematyczną pomoc w nauce i emocjonalne wsparcie w sytuacjach trudnych, problemowych. Każde dziecko jest objęte należytą opieką i indywidualnym podejściem wychowawczym. Bogata oferta zajęć świetlicowych oprócz walorów wychowawczych i dydaktycznych ma wartości integracyjne, co przekłada się na klimat i rodzinną atmosferę. Wychowawca organizuje codzienną pracę podopiecznych, dostosowując tematykę zajęć do obchodzonych uroczystości i świąt, pór roku oraz do zainteresowań i potrzeb dzieci.

4. Bezpłatne wsparcie i poradnictwo psychologiczne

Osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu oraz osoby doświadczające przemocy w rodzinie mają możliwość korzystania nieodpłatnie z pomocy psychologa. Psycholog udziela konsultacji indywidualnych w siedzibie Świetlicy Środowiskowa „Dziecięca Alternatywa” w Nałęczowie natomiast w sytuacjach, kiedy konieczna jest pomoc osobom, które ze względu na stan zdrowia albo inną uzasadnioną sytuację nie mogą zgłosić się do siedziby tutejszego Ośrodka, porady odbywają się w miejscu ich zamieszkania.

Do zadań psychologa należy m.in.: pomoc psychologiczna w zakresie problemów związanych z przemocą w rodzinie i innymi problemami rodzinnymi m.in. uzależnieniem osób dorosłych i młodzieży, kryzysem w rodzinie, problemami opiekuńczo-wychowawczymi, niezaradnością życiową, popularyzowanie w lokalnym środowisku tematyki związanej z zapobieganiem i skutkami przemocy domowej, uzależnieniami, współpraca z osobami i instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania skutkom przemocy domowej, indywidualny kontakt z osobami doświadczającymi ww. problemów mający na celu wsparcie w działaniu oraz edukację – poszerzanie wiedzy o zjawisku; działania edukacyjne; wsparcie dla rodziców mające na celu wypracowanie sposobów radzenia sobie z problemami dydaktycznymi bądź wychowawczymi; podejmowanie działań mających na celu wyeliminowanie problemów nieprawidłowych zachowań z życia rodziny; edukowanie na temat choroby alkoholowej osób uzależnionych oraz ich rodzin; motywowanie do zmiany zachowań i stylu życia; współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; wsparcie pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym udział w interwencjach kryzysowych w środowisku lokalnym; udzielanie wsparcia psychologicznego, także w miejscu zamieszkania osób potrzebujących, które ze względu na stan zdrowia albo inną uzasadnioną sytuację nie mogą zgłosić się do siedziby tutejszego Ośrodka.

Wynagrodzenie psychologa w całości finansowane jest ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Nałęczów.

W 2022 r. ogółem z indywidualnych porad psychologicznych skorzystało 32 osoby, zrealizowano 133 godzin poradnictwa. Psycholog w ramach konsultacji udzielił porad osobom podejrzany, że są dotknięte przemocą, osobom podejrzany o stosowanie przemocy w rodzinie, jak również udzielił porad z powodu zespołu uzależnienia alkoholowego, zaburzeń adaptacyjnych oraz współuzależnienia.

Ponadto świadczone było poradnictwo psychologa dziecięcego. W 2022 roku skorzystało z niego 14 dzieci, zrealizowano 74 godziny.

5. Nieodpłatna pomoc prawna w ramach ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej

W związku z bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców nieodpłatną pomocą prawną tut. Ośrodek wystąpił do Starostwa Powiatowego w Puławach z informacją o konieczności utworzenia w Nałęczowie Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w ramach ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Mieszkańcy gminy Nałęczów dzięki zawartemu porozumieniu Urzędu Miejskiego ze Starostwem Powiatowym w Puławach w związku z art. 9 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 945) mogą korzystać z utworzonego od stycznia 2016 r. Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej mieszczącego się przy ul. Głęboznica 23a w Nałęczowie. Punkt czynny jest we wtorki w godzinach od 8.00 do 12.00. W 2022 roku udzielono 104 porad prawnych. Inicjatywa ta kontynuowana jest również w 2023 roku.

6. Projekt pt. „Nałęczowska Akademia Seniora” w ramach konkursu nr RPLU.11.02.00-06-0056/18, Oś priorytetowa 11 Włączanie Społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r. realizował projekt konkursowy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w zakresie Osi Priorytetowych 9-12 RPO WL 2014-2020 pt. „Nałęczowska Akademia Seniora”, który otrzymał dofinansowanie w wysokości 972 248,70 zł. W związku z panującą sytuacją w kraju oraz zagrożeniem spowodowanym chorobą COVID-19 na prośbę tutejszego Ośrodka Urząd Marszałkowski w Lublinie wyraził zgodę na wydłużenie okresu realizacji Projektu do 31 marca 2022 r.

Celem projektu było świadczenie w ramach Klubu Seniora w Nałęczowie wysokiej jakości usług społecznych osobom starszym, wykluczonym lub zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Klub Seniora ma na celu aktywizację, integrację i zmianę wizerunku człowieka starszego w społeczeństwie, w tym w społeczeństwie lokalnym; rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych, edukacyjnych oraz upowszechnianie zdrowego stylu życia. Podejmowane działania w Klubie Seniora miały również na celu przeciwdziałanie osamotnieniu, marginalizacji seniorów oraz przyczyniają się do ich aktywizacji społecznej. Klub Seniora skierowany był do osób po 60 roku życia, w tym do osób z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnych. W projekcie w ramach Klubu Seniora zaplanowano dla seniorów usługi o charakterze profilaktycznym, aktywizującym i integracyjnym oraz zajęcia edukacyjne i integracyjne.

Dzięki uzyskanym środkom finansowym z Unii Europejskiej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie w pierwszej kolejności na początku 2019 r. wykonał prace

remontowe i dostosował lokal do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych. Siedziba Klubu znajduje się w Nałęczowie, przy ul. Głęboznica 23a.

Lokal składa się z 4 pomieszczeń:

✓ pokoju przeznaczonego do indywidualnych porad specjalistów tj. prawnika, psychologa, dietetyka itp. Jest to miejsce, gdzie seniorzy w warunkach zapewniających intymność rozmowy o różnych problemach mogą porozmawiać ze specjalistami i innymi seniorami, skorzystać z poradnictwa, a także odpocząć. Jest to również miejsce Biura Klubu Seniora, gdzie uczestnicy przechowują niezbędne dokumenty, przygotowują projekty zaproszeń, plakaty, planów imprez itp.;

✓ pokoju przeznaczonego na organizację pogadanek i spotkań okolicznościowych dla mniejszych grup, około 10-15 osobowych;

✓ pokoju przeznaczonego na organizację spotkań okolicznościowych w większych grupach oraz warsztatów i zajęć dla seniorów (m.in. relaksacyjnych, muzycznych, tanecznych itp.);

✓ kuchni, która służy do codziennego funkcjonowania Klubu. Pomieszczenie zostało wyposażone w meble, sprzęt AGD oraz akcesoria kuchenne.

Dzięki uzyskanemu wsparciu poza wykonaniem prac remontowych, Klub został równieżumeblowany i wyposażony w niezbędny sprzęt tj. kolorową drukarkę, telewizor, odtwarzacz CD, stoły i krzesła.

Ponadto, seniorzy w Klubie mają do dyspozycji szatnię i łazienkę dostosowaną potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.

Projekt zakładał, że do Klubu Seniora zakwalifikowanych zostanie 30 osób starszych z terenu Gminy Nałęczów po 60 roku życia (25 kobiet i 5 mężczyzn). Z uwagi na zwiększone zainteresowanie do Klubu zakwalifikowanych zostało 53 uczestników (4 mężczyzn i 49 kobiet). W roku 2022 do Klubu należało 52 uczestników (6 mężczyzn i 46 kobiet).

W dniu 28.02.2022 r. na antenie radia Lublin pojawił się reportaż o Nałęczowskiej Akademii Seniora. Reportaż został przeprowadzony z udziałem uczestników Klubu i pracowników. Reportaż można znaleźć pod linkiem: <https://radio.lublin.pl/2022/02/28-02-2022-pogotowie-radiowe/>.

Uczestnicy Projektu w 2022 r. mieli możliwość korzystania z następujących warsztatów i form wsparcia:

- **Zajęcia chóru**, odbyło się 30 spotkań, w których brało udział po 12 osób.
- **Warsztaty rękodziela**, odbyło się 38 spotkań, w których brało udział po 15 osób.
- **Warsztaty kulinarne**, odbyło się 30 spotkań, w których brało udział po 15 osób.
- **Poradnictwo psychologiczne**, odbyło się 16 spotkań, w których brało udział 16 osób.
- **Poradnictwo prawne**, odbyło się 30 spotkań, w których brało udział 30 osób.

Ponadto w roku 2022 r. w ramach „Nałęczowskiej Akademii Seniora” zorganizowano 3 wyjazdy dla 30 Uczestników tj. do Lichenia w dniach 15 - 16 luty 2022 r. , Częstochowy w dniach 9 -10 marca 2022 r. oraz Zakopanego w dniach 19 – 20 marca 2022 r.

W całym okresie trwania Projektu realizowano następujące działania:

1. **Zajęcia chóru**, mają na celu rozwój talentów muzycznych i wokalnych.
2. **Zajęcia kulinarne**, podczas których uczestnicy nie tylko uczą się nowych przepisów, ale także ćwiczą swoje umiejętności, wymieniają się doświadczeniami w zakresie gotowania, poznają nowe techniki kulinarne, uzyskują wiedzę na temat produktów spożywczych, ich właściwościach, a także zdrowego odżywiania.
3. **Warsztaty Rusz głową**, podczas których seniorzy ćwiczą pamięć, koncentrację i logiczne myślenie, mają one na celu utrzymanie jak najdłużej sprawności umysłowej naszych podopiecznych.
4. **Warsztaty rękodzieła**, mają charakter praktyczny, podczas których wykorzystywane są różnorodne materiały i stosowane różnorodne techniki. Celem warsztatów jest rozwijanie nowych umiejętności, zainteresowań, rozwijanie motoryki małej, poznanie przez seniorów różnorodnych technik rękodzieła artystycznego.
5. **Warsztaty wizerunku**. Zajęcia mają na celu nabycie wiedzy i nowych umiejętności w kreowaniu własnego wizerunku. Warsztaty mają charakter praktyczny, uczestnicy na warsztatach nabywają wiedzę w zakresie budowania spójnego wizerunku, biorąc pod uwagę wszystkie jego aspekty. Celem warsztatów jest doskonalenie wizerunku, nauka makijażu, doboru kosmetyków do indywidualnych potrzeb i wymagań. Warsztaty mają również na celu naukę analizy sylwetki z doбором kolorów i fasonów, typu urody z doбором indywidualnej palety barw, doboru fryzur oraz koloru włosów.
6. **Warsztaty Senior skuteczny lider**, mają na celu wzmocnienie aktywności seniorów poprzez wsparcie merytoryczne m.in. poprawę zdolności komunikacyjnych, motywacji do działania i tworzenia nowych inicjatyw, szukania lidera w grupie.
7. **Warsztaty z zakresu pierwszej pomocy**. Uczą seniorów jak postępować w sytuacjach kryzysowych, jak udzielić pierwszej pomocy, gdzie szukać pomocy i jak zachować się w różnych sytuacjach. Podczas zajęć seniorzy otrzymali pudełko życia. W pudełku życia znajduje się zaświadczenie informacyjne wypełnione przez lekarza opisujące schorzenia danego seniora i przyjmowane przez niego leki. Pudełko życia ma pomóc seniorowi w sytuacji przyjazdu karetki pogotowia, aby usprawnić pomoc ratunkową.
8. **Poradnictwo psychologiczne, prawne i dietetyczne**. Są to spotkania indywidualne ze specjalistami. Specjaliści pomagają rozwiązywać seniorom problemy psychologiczne, prawne, dietetyczne.
9. **Zajęcia sportowo – ruchowe z poradnictwem rehabilitacyjnym**. Są to zajęcia indywidualne z rehabilitantami, dostosowane do indywidualnych potrzeb. Zajęcia mają na celu przede wszystkim utrzymanie i rozwój sprawności fizycznej, poprawę ogólnego samopoczucia, minimalizowania skutków niesprawności, wzmocnienie układu mięśniowo-stawowego Uczestników oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu i osamotnieniu.

10. **Zajęcia taneczne**, są to zajęcia grupowe, podczas których seniorzy ćwiczą i rozwijają swoje umiejętności taneczne.
11. **Zajęcia relaksacyjne**. Prowadzone są w małych grupach 6 osobowych, na matach. Uczestnicy odprężają się słuchając muzyki i odgłosów natury. Zajęcia prowadzone są przez psychologa.
12. **Zajęcia animacyjne**. To zajęcia edukacyjne, prowadzone przez animatorów. Dotyczą różnorodnej tematyki, np. gdzie szukać pomocy w sytuacjach trudnych, jak chronić się przed Covid-19 itp. Animatorzy animują również spotkania okolicznościowe, wieczorki taneczne, organizują grupy wsparcia.
13. Wyjścia na basen, do jaskini solnej.
14. Wyjazdy edukacyjno – integracyjne, wyjazdy do teatru, wyjścia do kina.
15. Spotkania okolicznościowe m.in. Wigilia, Andrzejki, Dzień Seniora, wieczorki taneczne.

Liczba godzin zrealizowanego wsparcia w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 marca 2022 r. w ramach Projektu, z podziałem na rodzaj działania, liczbę warsztatów oraz zrealizowane godziny:

L.p.	Rodzaj wsparcia	Liczba warsztatów/ godzin zrealizowanych w 2019 r.	Liczba warsztatów/ godzin zrealizowanych w 2020 r.	Liczba warsztatów/ godzin zrealizowanych w 2021 r.	Liczba warsztatów/ godzin zrealizowanych w 2022 r.
1.	Zajęcia chóru	27/100	15/34	31/93	22/166
2.	Zajęcia kulinarne	6/30	-----	-----	30/150
3.	Warsztaty Rusz głową	10/50	4/20	-----	-----
4.	Warsztaty rękodzieła	37/148	4/16	44/176	26/280
5.	Warsztaty wizerunku	-----	-----	4/32	-----
6.	Warsztaty Senior skuteczny lider	4/24	-----	8/48	-----
7.	Warsztaty z zakresu pierwszej pomocy	8/32	2/8	2/8	-----
8.	Poradnictwo psychologiczne	indywidualne 120 h	indywidualne 105 h	indywidualne 119 h	Indywidualne 16 h
9.	Poradnictwo prawne	indywidualne 120 h	indywidualne 63 h	indywidualne 122 h	Indywidualne 55 h
10.	Poradnictwo dietetyczne	10/20	-----	40 h	-----
11.	Zajęcia sportowo – ruchowe z poradnictwem rehabilitacyjnym	-----	-----	3600 h	-----
12.	Zajęcia taneczne	16/40	7/17,5	25/62,5	-----

13.	Zajęcia relaksacyjne	16/60	-----	-----	-----
14.	Zajęcia animacyjne	131h	53 h	400 h	104 h
15.	Wyjścia na basen	-----	-----	30 h	-----
16.	Wyjścia do jaskini solnej	-----	-----	30 h	-----
17.	Wyjazdy edukacyjno - integracyjne	2	-----	1	3
18.	Wyjazdy do teatru	1	-----	2	-----
19.	Wyjścia do kina	-----	2	4	-----
20.	Spotkania okolicznościowe i wieczorki taneczne, Gminny Dzień Seniora	12/78	-----	9/54	17/102

Po zakończeniu projektu „Nałęczowska Akademia Seniora” kontynuacją działań związanych z aktywizacją osób w wieku 60+ były poniższe spotkania i warsztaty:

- **Trening koncentracji uwagi i pamięci** - dzięki systematycznym ćwiczeniom nasz mózg będzie nieustannie aktywny intelektualnie – a to główny czynnik zachowania jego sprawności na dłużej. Regularny trening pamięci, koncentracji, logicznego wnioskowania lub podzielności uwagi sprawi, że zdecydowanie łagodniej odczujemy naturalne zmiany zachodzące w naszym układzie nerwowym. To również ochrona przed chorobami neurologicznymi i depresją – samodzielność z pewnością pozwoli zachować seniorowi dobre samopoczucie i optymizm.
- **Treningi relaksacyjne** - stres i napięcie może towarzyszyć osobom w każdym wieku. Ma on znaczący wpływ na samopoczucie i jakość naszego życia. Dlatego wprowadzenie do codziennej rutyny ćwiczeń relaksacyjnych dla seniorów to doskonały sposób na spędzenie czasu, a także zachowanie spokoju ducha, poprawę samopoczucia i wzrost pewności siebie.
- **Ćwiczenia ogólnousprawniające** - aktywność fizyczna w życiu każdego człowieka odgrywa wiodącą rolę. Szczególnie u seniorów odpowiednio dobrane ćwiczenia właściwie wpływają na harmonijną pracę całego organizmu. Ruch w dużej mierze rozluźnia mięśnie, zwiększa zakres ruchomości stawów, poprawia ogólną wydolność organizmu, usprawnia przepływ krwi pomiędzy poszczególnymi częściami naszego ciała. Istnieje wiele rodzajów ćwiczeń dla seniora, zalicza się do nich między innymi ćwiczenia ogólnousprawniające, koordynacyjne, oddechowe.

Ponadto organizowane były ogniska, zabawy taneczne, tematyczne zajęcia kulinarne, oraz uroczyste spotkania okolicznościowe m.in. Wigilia, Andrzejkki, Dzień Seniora, na które uczestnicy w ramach zajęć kulinarnych sami przygotowywali poczęstunek.

W ramach współpracy z Fundacją Innowacji Przedsiębiorczości Aktywizacji i Multimediów z siedzibą w Puławach ul. Gen. Fieldorfa Nila 18\4 Seniorzy z terenu gminy Nałęczów wzięli udział w warsztatach przybliżających funkcjonowanie w wirtualnym świecie oraz korzystanie z udogodnień internetowych.

Seniorzy wzięli udział w projekcie pt. „Multimedialny Senior-bezpieczny i aktywny Senior” to cykl następujących warsztatów:

- ✓ **Profil zaufany w codziennym życiu** - 3 spotkania warsztatowe po 1 godzinie, w których wzięło udział 6 osób.
- ✓ **Tajniki komputera i internetu dla Seniorów** – 5 spotkań po 3 godziny, w których wzięło udział 6 osób.
- ✓ **Mobilny Senior w cyfrowym świecie** – 5 spotkań po 3 godziny, w których wzięło udział 6 osób.

Seniorzy wzięli również udział w zajęciach ruchowych realizowanych przez Fundację Innowacji Przedsiębiorczości Aktywizacji i Multimediów, które miały na celu zapoznanie się z nowymi metodami i technikami takimi jak joga i tai-chi. Zajęcia miały cykl dwóch treningów.

- **Trening z technik rozciągania z elementami jogi**, w którym wzięło udział 10 osób w cyklu 12 spotkań po 2 godziny.
- **Trening ciała i umysłu Tai-chi**, w którym wzięło udział 10 osób w cyklu 12 spotkań po 2 godziny.

7. Projekty pt. „Most do aktywnej przyszłości” oraz „Pomost do zatrudnienia” - Oś priorytetowa 11 Włączanie Społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Od września 2019 r. tut. Ośrodek realizował dwa projekty finansowane z Unii Europejskiej - „Most do aktywnej przyszłości” i „Pomost do zatrudnienia”. Liderem projektu jest Fundacja Synergium w Lublinie a partnerami Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie oraz Polska Fundacja Wspomagania Rozwoju Gospodarczego OIC Poland w Lublinie.

Projekty zakładały przeszkolenie łącznie 80 osób z terenu naszej gminy. Po szkoleniach osoby odbywały płatne staże zawodowe. Projekty zakładały wiele innych działań aktywizacyjnych i wspierających m.in. wsparcie psychologiczne, doradcy zawodowego, indywidualną ścieżkę reintegracji, szkolenia zawodowe oraz płatne staże.

W 2022 r. udział w projekcie wzięło łącznie 62 osoby, które odbyły kurs zawodowy w zakresie „Specjalista ds. obsługi klienta z elementami sprzedaży z egzaminem ECCC” oraz „Pracownik biurowy z elementami kadr i płac certyfikowany egzaminem ECCC”.

Projekty realizowane były do marca 2023 roku.

8. Wsparcie dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym

Po dniu 24 lutego 2022 r., czyli po rozpoczęciu napaści zbrojnej Federacji Rosyjskiej na Ukrainę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaczęły napływać masy imigrantów z zaatakowanego kraju. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie od samego początku zaangażowali się w zbiórki darów dla osób potrzebujących przybyłych do nas z Ukrainy. Zarówno mieszkańcy Gminy Nałęczów, jak i lokalne przedsiębiorstwa tj. Andros Polska Sp. z o.o., Chlebem i Ciachem Beata Motyl, Nałęczowska Spółka Handlowa Sp. z o.o., Nestle Polska S.A., Z.L. Uzdrowisko Nałęczów S.A., włączyli się do pomocy. Organizowano zbiórki rzeczy najpotrzebniejszych, w tym środków czystości, chemii gospodarczej, pieluch, żywności długoterminowej, ubrań, zabawek. Zebrane dary MOPS w miarę możliwości rozdysponowywał pomiędzy potrzebującymi ukraińskimi rodzinami, jednak z uwagi na ogromną liczbę otrzymanego wsparcia nasz Ośrodek otworzył magazyn z zebranymi darami w Internacie „Tęcza” przy ul. Spółdzielczej 17B w Nałęczowie, gdzie każdego dnia w wyznaczonych godzinach osoby przybyłe z Ukrainy mogły otrzymać pomoc w postaci ubrań, żywności, środków czystości itp.

8.1. Świadczenia pieniężne

Po wejściu w życie ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, imigranci ukraińscy uzyskali prawo ubiegania się o pomoc finansową w naszym kraju. Poniżej przedstawiamy liczbę wypłaconych obywatelom Ukrainy świadczeń.

- **Jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące obywatelom Ukrainy**

Świadczenie w wysokości 300,00 zł przysługiwało każdej osobie, która przybyła na teren naszego kraju z Ukrainy po dniu 24.02.2022 r., oraz której został nadany indywidualny numer PESEL. W 2022 r. zostały przyznane 554 świadczenia na kwotę 166 200,00 zł.

- **Zasiłki rodzinne**

Zasiłki rodzinne były przyznawane obywatelom Ukrainy na takich samych zasadach jak i obywatelom polskim, obowiązywało takie samo kryterium dochodowe, przy czym nie brano pod uwagę członków rodziny, którzy przebywali poza granicami RP. Dziecko, na które pobierano świadczenie również obowiązkowo musiało mieć nadany numer PESEL.

Ogółem w 2022 r. wypłacono 27 zasiłków rodzinnych na kwotę 4 287,00 zł

- **Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka**

Wypłacono 1 świadczenie na kwotę 1 000,00 zł

- **Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego**

Wypłacono 2 świadczenia na kwotę 200,00 zł

- **Świadczenie pielęgnacyjne**

Świadczenie przyznawano bez kryterium dochodowego osobom, które nie podejmowały lub zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania osobistej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Ogółem w 2022 r. wypłacono 8 świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę 16 952,00 zł.

- **Zasiłki pielęgnacyjne**

Zasiłek pielęgnacyjny przyznawano w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

W 2022 r. wypłacono 8 zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę 1 726,72 zł.

- **Składki społeczne i zdrowotne opłacane za obywateli Ukrainy**

Za osoby przybyłe z terytorium Ukrainy, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne opłacano składki społeczne oraz zdrowotne w kwocie 6 190,87 łącznie, w tym 1 525,68 zł na składki zdrowotne oraz 4 665,19 zł na składki społeczne.

8.2. Wyprawki szkolne z Polskiego Czerwonego Krzyża

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie w ramach współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem w Puławach, w maju 2022 r. pozyskał 39 wyprawek szkolnych dla dzieci i młodzieży – obywateli Ukrainy, którzy uczyli się w szkołach na terenie Gminy Nałęczów. Wyprawka szkolna zawierała: plecak, piórniki, blok rysunkowy, zeszyt 16-kartkowy, zeszyt 32-kartkowy, 3 zeszyty 60-kartkowe, farby, plastelinę i wyposażenie

piórnika (kredki ołówkowe, flamastry, nożyczki, ołówek, długopis, klej, linijkę, gumkę i temperówkę). Wyprawki zostały przekazane do Szkoły Podstawowej w Nałęczowie (25 sztuk), Szkoły Podstawowej w Drzewcach (1 sztuka), Szkoły Podstawowej w Piotrowicach (6 sztuk) i Zespołu Szkół Nr 2 w Nałęczowie (7 sztuk).

Natomiast we wrześniu 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie przy współpracy Lubelskiego Oddziału Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża, pośredniczył w dystrybucji wyprawek szkolnych dla dzieci z Polski i Ukrainy. W skład wyprawki wchodziły następujące artykuły: plecak, piórnik z wyposażeniem, farby plakatowe, farby wodne, papier kolorowy, kredki świecowe, flamastry, kredki ołówkowe, deska z klipem, plastelina, 3 zeszyty, blok rysunkowy i techniczny. Przekazano łącznie 47 wyprawek z czego 28 dla dzieci z Ukrainy i 19 dla dzieci z Polski. Wyprawki zostały przekazane do Szkoły Podstawowej w Nałęczowie (33 sztuki), Szkoły Podstawowej w Piotrowicach (3 sztuki) oraz indywidualnych odbiorców (11 szt.).

8.3. Projekt „ LUBELSKIE POMAGA UKRAINIE – NAUKA JĘZYKA POLSKIEGO”

Projekt realizowany jest przez Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie w okresie od 01.05.2022 r. do 31.08.2023 r. Skierowany jest on do osób dorosłych, które w wyniku działań wojennych na Ukrainie, przybyły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od 24.02.2022 r., jego celem jest wzrost poziomu znajomości języka polskiego. W ramach oferowanego wsparcia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie pośredniczył w rekrutacji do projektu poprzez udzielanie informacji i przyjmowanie formularzy zgłoszeniowych a następnie przesyłał je do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie. Łącznie w 2022 r. przesłano 26 formularzy.

Założeniem projektu jest darmowa nauka języka polskiego w ciągu sześciu dwumiesięcznych tur. W ramach szkolenia uczestnicy realizują 60 godzin lekcyjnych z podstaw języka polskiego, które trwają ok. 8 tygodni i pozwolą im łatwiej komunikować się z otoczeniem w

celu zaspokojenia swoich potrzeb w sytuacjach codziennych: w urzędach, sklepach, placówkach medycznych. Nabycie umiejętności językowych przyczyni się także do wzrostu aktywności zawodowej osób przybyłych z Ukrainy. Po zakończeniu zajęć, kursanci otrzymują zaświadczenie o odbytym szkoleniu i nabytych umiejętnościach.

8.4. Projekt „LUBELSKIE POMAGA UKRAINIE”

Celem projektu realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie jest integracja społeczna poprzez realizację usług społecznych oraz wsparcie socjalno-bytowe osób uciekających z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji rosyjskiej na Ukrainę od dnia 24 lutego 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie pośredniczył w rekrutacji do projektu przez udzielanie informacji oraz wydawał sprzęt i akcesoria gospodarstwa domowego.

Okres realizacji projektu od 01.05.2022 r. do 30.04.2023 r. Działania projektowe zakładały:

- doradztwo w zakresie załatwiania spraw życia codziennego, czyli osoba będąca doradcą zna polski system administracyjno – biurowy oraz wie gdzie i do jakiego urzędu udać się, żeby załatwić formalności potrzebne do funkcjonowania w Polsce.
- zatrudnienie tłumaczy języków polskiego i ukraińskiego. Tłumaczenia niejednokrotnie wymagają dokumenty, które są niezbędne do załatwienia spraw urzędowych(m.in. bank, szkoła, przychodnia zdrowia, urząd pracy).
- pomoc prawną: m.in. legalizacja pobytu obywateli UA, pomoc w uregulowaniu sytuacji małoletnich, którzy przybyli na terytorium RP bez opiekunów prawnych.
- pomoc psychologiczna często niezbędna jest w sytuacji gdy osoby uciekające przed wojną z Ukrainy przeżywają traumę i często są w szoku, ponieważ utraciły wszystko, co daje człowiekowi poczucie bezpieczeństwa. Mogą doświadczyć objawu zespołu stresu pourazowego, depresji, zaburzeń lękowych i innych problemów związanych ze zdrowiem psychicznym.
- usługi asystenckie i wsparcie dzienne, podczas których asystenci będą towarzyszyli dzieciom i osobom starszym w domach lub punktach tymczasowego pobytu podczas gdy głowa rodziny (matka) będzie zmuszona wychodzić z domu w celu załatwienia niezbędnych spraw związanych z zalegalizowaniem pobytu w Polsce lub w czasie wyjścia do pracy.
- podstawowe wsparcie socjalno-bytowe w ramach którego zakupione zostały środki pierwszej potrzeby, w tym:
 - Odzież i obuwie
 - Podstawowe środki higieniczne (m.in. szampon, krem, mydło, podpaski, pieluchy),

- Podstawowe środki czystości (m.in. proszek do prania, płyn do mycia naczyń, środki do odkażania),
- Podstawowe produkty do zamieszkania (m.in. kołdra i poduszka, pościel, ręczniki, termosy, komplet garnków, talerze, sztućce, kubki).

Ze wsparcia skorzystało 9 rodzin, w których było 16 osób.

9. Projekt pn. „System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON”

W dniu 18 grudnia 2018 r. Ośrodek przystąpił do realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie projektu pn. „System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON”. Projekt ma na celu usprawnienie procesu aplikowania o środki PFRON za pomocą ogólnopolskiego systemu informatycznego SOW. Beneficjentami projektu są osoby niepełnosprawne, które wraz z wdrożeniem Systemu SOW, mają możliwość złożenia wniosku o dofinansowanie, a nawet podpisanie umowy w postaci elektronicznej bez dodatkowych wizyt w Urzędzie. Z uwagi na fakt, iż wśród osób niepełnosprawnych są także osoby wykluczone cyfrowo, nieposiadające dostępu do komputera lub Internetu pracownicy Ośrodka dzięki urządzeniom otrzymanym w ramach projektu są w stanie informować swoich podopiecznych o możliwości składania wniosków, a także udzielać pomocy w wypełnieniu dokumentów drogą elektroniczną.

10. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nałęczowie

W 2022 r. odbyły się 3 posiedzenia Zespołu opiniującego wnioski na sprzedaż alkoholu. Wydano 8 postanowień opiniujących pozytywnie, czyli pozytywnych opinii punktu sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- 4 postanowienia dotyczące sprzedaży o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa zawierającego powyżej 4,5 % alkoholu,
- 3 postanowienia dotyczące sprzedaży o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa,
- 1 postanowienie dotyczące sprzedaży o zawartości powyżej 18% alkoholu.

W 2022 r. odbyło się 12 posiedzeń Zespołu orzekającego o potrzebie leczenia odwykowego. Do Zespołu wpłynęło 18 wniosków o przypadkach nadużywania alkoholu i potrzebie skierowania na leczenie odwykowe.

Zespół w 2022 r. łącznie prowadził 27 spraw wobec osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu.

W 2022 r. wysłano 40 wezwań i 31 zaproszeń do osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu, wnioskodawców oraz do osób będących świadkami nadużywania alkoholu.

Zespół orzekający o potrzebie leczenia odwykowego skierował 14 osób na badanie przez biegłego psychologa i psychiatrę do Ośrodka Leczenia Uzależnień SP ZOZ Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Lublinie w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Do Sądu Rejonowego w Puławach III Wydział Rodzinny i Nieletnich skierowanych zostało 12 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz nałożenie nadzoru kuratora sądowego.

Ponadto odbyło się 1 posiedzenie całego składu komisji w sprawie opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026.

11. Zespół Interdyscyplinarny w Nałęczowie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Zgodnie z ustawą zespół interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy.

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania określa Rada Gminy w drodze uchwały. Podjęcie uchwały było pierwszym krokiem w procedurze tworzenia zespołu interdyscyplinarnego. Podstawą do powoływania i funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego było również zawarcie porozumień pomiędzy Burmistrzem a podmiotami wchodzącymi w skład zespołu interdyscyplinarnego.

Zarządzeniem Nr 491/2022 Burmistrza Nałęczowa z dnia 1 grudnia 2022 r. został zmieniony skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Nałęczowie na: 1 przedstawiciela Posterunku Policji w Nałęczowie, przedstawiciela Szkoły Podstawowej im. Bolesława Prusa w Sadurkach, przedstawiciela Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Piotrowicach, przedstawiciela SP ZOZ w Nałęczowie, 2 przedstawicieli Sądu Rejonowego w Puławach, przedstawiciela Szkoły Podstawowej im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Drzewcach, przedstawiciela Przedszkola im. Adama Żeromskiego w Nałęczowie, przedstawiciela Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Nałęczowie, 2 przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nałęczowie, 2 przedstawicieli Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie, przedstawiciela Nałęczowskiego Stowarzyszenia Charytatywnego w Nałęczowie, przedstawiciela Straży Miejskiej w Nałęczowie.

Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2022 odbyło się 15 posiedzeń całego zespołu.

Zadania zespołu interdyscyplinarnego określone są w ustawie i należą do nich:

1. realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład zespołu, w szczególności:
 - a) diagnoza problemu przemocy w rodzinie,
 - b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
 - c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
 - d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół interdyscyplinarny tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Prace w ramach grup roboczych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

W roku sprawozdawczym ogółem wobec 24 rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” działania podejmowało 24 grupy robocze, odbyło się 106 posiedzeń. Prowadzono działania wobec 36 osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz 21 sprawców przemocy.

W ramach procedury członkowie grupy roboczej:

1. udzielają pomocy osobie , co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
2. podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań,
3. zapraszają osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
4. opracowują indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych,
5. rozstrzygają o braku zasadności podejmowania działań.

W okresie sprawozdawczym wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w 13 rodzinach. W 2 przypadkach instytucją wszczynającą był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie, w 1 przypadku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nałęczowie, natomiast w 10 Posterunek Policji w Nałęczowie.

Wypełniono 14 Formularzy Niebieska Karta – C z osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz 12 Formularzy Niebieska Karta – D, z osobami, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

W roku 2022 w 13 rodzinach zakończono procedurę „Niebieskie Karty”, w 10 rodzinach z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, w 3 rodzinach z kolei, z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Jeżeli osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, nadużywa alkoholu, członkowie grupy roboczej kierują tę osobę do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie w ramach czynności zawodowych w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty” niejednokrotnie kierowali pisma do Prokuratury, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nałęczowie, dotyczące sytuacji osób w ramach prowadzonych procedur. O zdarzeniach z udziałem małoletnich dzieci na bieżąco informowany był Sąd Rejonowy w Puławach III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

12. Projekt "Punkt Pomocy Okresowej" Fundacji Akcja Menstruacja

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach pomocy osobom doświadczającym ubóstwa menstruacyjnego kontynuuje udział w projekcie „Punkt Pomocy Okresowej” realizowanym przez Fundację Akcja Menstruacja. Projekt zakłada umieszczanie w przestrzeni publicznej i instytucjach szafek ze środkami menstruacyjnymi, by każda potrzebująca osoba mogła anonimowo i bezpłatnie otrzymać środki higieniczne. W każdym Punkcie znajdują się podpaski i tampony.

Na terenie Gminy Nałęczów zorganizowane są dwa punkty: pierwszy znajduje się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie ul. Spółdzielcza 17A, usytuowany jest w ogólnodostępnej toalecie, drugi natomiast w siedzibie Świetlicy Środowiskowej „Dziecięca Alternatywa” w Nałęczowie, ul. Głęboznica 23a, również w toalecie, przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

13. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie po raz pierwszy w 2022 roku przystąpił do realizacji resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022, finansowanego ze środków Funduszu Sprawiedliwości.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 2) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Usługi opieki wytchnieniowej przysługiwały w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawowania całodobowej opieki nad osobą niepełnosprawną.

Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki mogły dysponować czasem, który przeznaczały na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

W Gminie Nałęczów program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022 był realizowany w formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, w wymiarze 240 godzin rocznie na jednego uczestnika.

W ramach Programu usługami opieki wytchnieniowej objęto 7 mieszkańców Gminy, w tym 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 4 osoby z orzecznym znacznym stopniem niepełnosprawności.

Dokonując kwalifikacji do Programu Ośrodek brał pod uwagę stan zdrowia i sytuację życiową uczestników Programu.

Przyznając usługę opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności były uwzględniane potrzeby członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym, która:

- 1) miała niepełnosprawność sprzężoną/złożoną,
- 2) wymagała wysokiego poziomu wsparcia,
- 3) stale przebywała w domu, tj. nie korzystała z ośrodka wsparcia lub placówek pobytu całodobowego, np. ośrodka szkolno – wychowawczego lub internatu.

Uczestnicy Programu, którym przyznana była pomoc w postaci usług opieki wytchnieniowej nie ponosili odpłatności za te usługi.

Opiekun sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną mógł dokonać samodzielnego wyboru osoby, która świadczyła usługę opieki wytchnieniowej pod warunkiem, że nie była to osoba z rodziny.

Program finansowany był przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego a jego koszt to kwota 59 917,44 zł, która obejmowała wydatki na opiekę wytchnieniową (57 615,17 zł) i koszty obsługi zadania (2 302,27 zł).

14. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie po raz pierwszy w 2022 roku przystąpił do realizacji resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, finansowanego ze środków Funduszu Sprawiedliwości.

Głównym założeniem programu było wsparcie osób niepełnosprawnych w czynnościach życia codziennego oraz ułatwienie im korzystania z wszelkiego rodzaju świadczeń - przy pomocy asystenta, co w perspektywie dało im możliwość bardziej aktywnego i samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Program miał również na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Uczestnicy programu mieli możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu czynności dnia codziennego, asyście w wyjściu, powrocie i dojeździe do wskazanych przez uczestnika miejsc, korzystaniu z dóbr kultury, załatwianiu spraw urzędowych.

Wsparciem asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej objętych zostało 10 mieszkańców Gminy Nałęczów tj. 9 osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 1 osoba legitymująca się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Program finansowany był przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego, a jego koszt to kwota 133 879,20 zł, która obejmowała koszty AOON (130 521,71 zł) i koszty obsługi zadania (3 357,49 zł).

Udział w programie osób był całkowicie nieodpłatny. Limit godzin usługi asystencji osobistej finansowanych ze środków Funduszu przypadających na 1 uczestnika wynosił 360 godzin rocznie. Usługa asystenta była realizowana 6 dni w tygodniu (od poniedziałku do soboty), w godzinach 7:00 - 22:00. Usługi asystencji osobistej wykonywane były przez osoby wskazane przez samych Uczestników Programu, które potwierdzały, że wskazana przez nich osoba nie jest członkiem rodziny, posiada doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej opieki i jest przygotowana do realizacji wsparcia, a dotychczas świadczona przez nie pomoc wykonywana była w sposób należyty, nie budzący żadnych zastrzeżeń.

Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej i finansowej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty działające w systemie pomocy społecznej.

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej opartego na ścisłej współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami publicznymi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uważa za potrzebne w szczególności:

1. Konieczne jest wygospodarowanie środków finansowych na poprawę warunków wynagrodzeń kadry tut. Ośrodka. Uważamy, że poziom wynagrodzenia kadry Ośrodka jest niewspółmierny do realizowanych zadań i ponoszonej za nie odpowiedzialności. Realizowane przez Ośrodek zadania są trudne, wymagające specjalistycznej wiedzy i kwalifikacji, ciągłego dokształcania się, a klienci są często roszczeniowi i agresywni, co powoduje, że praca w pomocy społecznej jest pracą niebezpieczną i obciążającą. Należy wskazać również, że obserwuje się spadek zainteresowania pracą w pomocy społecznej spowodowany niskim poziomem wynagrodzeń oraz trudną i specyficzną pracą.
2. Konieczność stałego podnoszenia poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej, poprzez dalsze podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry Ośrodka.
3. Konieczność zabezpieczenia środków na zadania realizowane przez tut. Ośrodek oraz funkcjonowanie Ośrodka.
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie nadal mieści się w budynku po dawnym gimnazjum. Budynek wymaga dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych i przepisów przeciwpożarowych. Na kondygnacji na której znajduje się Ośrodek, konieczna będzie sukcesywna wymiana grzejników na nowe. Poprzednie zakupione były ok. 19 lat temu. Niezbędne jest również podjęcie działań mających na celu zaadaptowanie działki, w szczególności z tyłu (posprzątanie, utwardzenie terenu na miejsca parkingowe, wyłożenie kostki przy schodach). Z czasem konieczne będzie również wykonanie prac remontowych związanych z osuszeniem i odwodnieniem budynku, aby pozbyć się wilgoci w części piwnicznej.
5. W związku z zakończeniem z dniem 31 marca 2022 r. realizacji Projektu pn. „Nałęczowska Akademia Seniora” niezbędna jest kontynuacja działań na rzecz seniorów w ramach środków własnych.
6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w dalszym ciągu zamierza wspierać się aktywnym udziałem sektora organizacji pozarządowych w realizacji różnorodnych działań mających na celu wsparcie mieszkańców gminy oraz rozwiązywanie lokalnych problemów. W tym zakresie planuje się dalszy rozwój form współpracy i budowanie relacji partnerskich, zarówno z organizacjami, z którymi współpracowano w latach

poprzednich, jak i nawiązanie współpracy z innymi organizacjami, podmiotami i partnerami społecznymi.

7. Konieczność dalszego rozwoju bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Poradnictwo specjalistyczne w szczególności: prawne, psychologiczne i rodzinne powinno być świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Konieczne jest również zapewnienie poradnictwa psychologa dziecięcego.
8. Prowadzenie dalszych działań związanych ze wspieraniem rodziny i systemem pieczy zastępczej na terenie gminy i kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny.
9. Rozwijanie pracy socjalnej z poszczególnymi grupami osób wymagającymi wsparcia oraz podejmowanie nowych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.
10. Kontynuacja funkcjonowania i poszerzenie programu Świetlicy Środowiskowej „Dziecięca Alternatywa”.
11. Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie gminy Nałęczów, a w szczególności - kontynuacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
12. Kontynuacja realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, którego celem jest zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz podnoszenie świadomości lokalnej społeczności, w zakresie szkodliwości używania środków psychoaktywnych.
13. Konieczność dalszego pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację różnorodnych działań mających na celu wsparcie osób i rodzin, rozwój nowych form wsparcia oraz kontynuacja już rozpoczętych działań. W 2022 r. Ośrodek realizował programy Opieka wychowawcza oraz Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej. Niezbędna jest więc kontynuacja tego zadania w latach następnych.